

Jožef Štefan

(1835- 1893)

Življenje in delo

- Slovenski fizik, matematik in pesnik, se je rodil 24.3.1835, v bližini Celovca.
- V šoli opazijo njegovo nadarjenost in ga usmerijo na univerzo
- Zaznamoval ga je čas revolucij 1848 – začel je pesniti v slovenskem jeziku, prevajal in pisal prozo
- Diplomiral je iz matematike in fizike in deloval kot profesor

- Leta 1858 je doktoriral na Dunajski univerzi z delom **Opažanja o absorpciji plinov**
- Postal je najmlajši redni profesor na univerzi, član Cesarske akademije znanosti in predstojnik Fizikalnega inštituta na Dunaju
- Bil je tudi rektor univerze
- Umrl je 7.1. 1893 na Dunaju

Raziskovanje

- Bil je dejaven na vseh področjih fizike (mehanika, hidro in termodinamika, optika, elektromagnetizem...)
- Dobil je **Liebnovo priznanje** za raziskave na področju mehanike in optike
- Izumil je **diatermometer** (določanje prevodnosti plinov)
- Dokazal, da **prevodnost ni odvisna od tlaka**
- Po njem se poimenuje **fizikalni zakon**

Zakon o sevanju črnega telesa

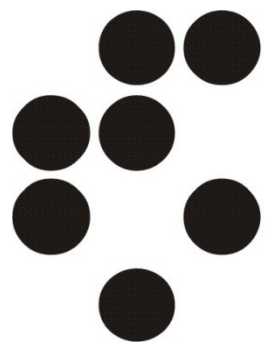
- Ugotovil je da, segreta telesa oddajajo toploto s sevanjem in se pri tem ohlajajo
- Sevanje absolutnega črnega telesa je sorazmerno četrti potenci njegove absolutne temperature

$$j^{\star} = \int_0^{\infty} \left(\frac{dj^{\star}}{d\lambda} \right) d\lambda.$$

- Na tej osnovi je izračunal je temperaturo sonca 5500 stopinj Celzija
- Zakon se imenuje **Stefan- Boltzmannov zakon**
- Ludwig Boltzmann je zakon dokazal še teoretično

Inštitut Jožefa Štefana

- Največji slovenski raziskovalni inštitut na področju naravoslovja in tehnike
- Zaposluje 800 ljudi
- Štefanovi dnevi – dnevi odprtih vrat
- **Zlati znak Jožefa Štefana in častna listina IJS** – za vzpodbude na raziskovalnem področju
- Deluje v sodelovanju z 70. podobnimi institucijami po svetu

Institut "Jožef Stefan" Ljubljana, Slovenija

Viri in literatura

- https://sl.wikipedia.org/wiki/Stefan-Boltzmannov_zakon
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Jo%C5%BEef_Stefan
- S. Sitar: Sto slovenskih znanstvenikov